

ZİKRULLAH VE AYETE'L-KÜRSÎ*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!

Cumanız mübarek olsun... Size bu sohbetimde, Ramazan'dan sonraki ilk günlerde olmamız dolayısıyla, üç hadis-i şerifi nakletmeyi düşünüyorum.

a. İnsanların Hayırlısı ve Şerlisi¹

أَنَّ رَجُلًا قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ النَّاسِ خَيْرٌ
قَالَ مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَحَسَنَ عَمَلُهُ قَالَ فَأَيُّ
النَّاسِ شَرٌّ قَالَ مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَسَاءَ عَمَلُهُ
(ت. حم. ك. عن أبي بكر)

Peygamber SAS Efendimiz, Ebû Bekre RA'nın rivayet ettiğine göre, kendisine: (*Eyyü'n-nâsi hayr?*) “İnsanların hangisi en hayırlıdır, veyahut

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.566, no:2330; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.40, no:20431; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.398, no:2742; Hâkim, *Müstedrek*, c.1, s.489, no:1256; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.116, no:864; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.327, no:5449; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.II, s.81, no:818; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VII, s.90, no:34424; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.371, no:6317; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.229; Tahavî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.XI, s.354, no:4529; Ebû Bekre RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.353; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.667, no:42649; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.337; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.384, no:1231.

daha hayırlıdır?” diye sorulduğu zaman, buyurmuş ki: (*Men tële umruhû ve hasüne amelühû.*) Yine sorulmuş: (*Feeyyü'n-nâsi şer?*) “İnsanların en kötüsü kim pekâlâ?.. (*Kàle: Men tële umruhû ve sâe amelühû.*) buyurmuş.

Birinci hadis-i şerifim bu. Ne sormuş oluyorlar Peygamber Efendimiz SAS'e:

(*Eyyü'n-nâsi hayr?*) “İnsanların hangisi daha hayırlıdır?” Hayır kelimesi Arapça'da, daha hayırlı mânâsına da gelebilir, en hayırlı mânâsına da gelebilir. “İnsanların en hayırlısı hangisidir?” veyahut, “İnsanların ötekilerle mukayese edildiği zaman, daha hayırlısı kimdir?” diye sorulduğu zaman, Efendimiz SAS Hazretleri buyurmuşlar ki:

(*Men tële umruhû ve hasüne amelühû.*) “Ömrü uzun olan ve icraatı, işleri, amelleri güzel olan...” Yâni uzun yaşlı, çok yaşayan ve bu yaşamı içinde yaptığı işler güzel, sevaplı, faydalı olan kimseler en hayırlı insanlardır.” buyurmuş oluyor.

Aksini sormuşlar: (*Feeyyü'n-nâsi şerrun*) “İnsanların enkötüleri o halde kimlerdir? Mâdem hayırlısı bunlar, en kötülerini hangileridir?” diye sormuşlar. Buyurmuş ki: (*Men tële umruhû ve sâe amelühû*) “Ömrü uzun olan ve icraatı, fiilleri, amelleri kötü olan kimselerdir.”

Demek ki, mü'min kimse için ömrünün uzun olması iyidir. Çünkü, çok yaşadıkça çok sevaplı işler yapar ve sevabı artar. O zaman insanların da en hayırlısı olur.

Bir halk sözü var, hoşuma gider benim:

Ulemânın kocası, kocadıkça koç olur;

Cühelânın kocası, kocadıkça hiç olur.

Böyle bir söz nakledilir halkın arasında, hoşuma gider. Yâni, “Alim olan insan, bilgin olan, İslâm’ı tanıyan, yaşayan, ârif bir kimse kocadıkça tatlılaşır, bilgeleşir, hakîmleşir; daha güzel duyguları daha güzel ifade eden, daha güzel işleri yapan bir insan haline gelir. Câhil de ihtiyarladıkça, artık kontrolünü de, kendi kendisini çekip çevirmesini de kaybettiği için, gittikçe hiç olur; bunar, ihtiyarlar, yok olur gider.” demek. Bu sözü de hatırlattı bana bu hadis-i şerif.

Demek ki, esas itibarıyla uzun ömürlü olup da icraatı, bu ömrü içinde yaptığı işler, yaşantısı, faaliyetleri iyi olan insan, en hayırlı insan oluyor. Ama ömrü uzun olup da, icraatı, işleri kötü olan insan da, en kötü insan oluyor. Çünkü ömrü boyunca herkese zararı dokunacak, şerri büyük mikyasta olacak, büyük miktarda olacak.

Buradan neler çıkartabiliriz ders olarak: Demek ki, insanların en hayırlısı olmak için ömrün uzun olması gerektiğine göre, ömrümüzün uzun olması için üzerimize düşen tedbirleri almalıyız. Yâni sıhhatimizi korumalıyız, sağlığımıza dikkat etmeliyiz. Vücudumuzu yıpratmamalıyız. Bunu her zaman söylüyorum.

El-hamdü lillâh, bizim camiamızın, kardeş grubumuzun, ihvânımızın içinde doktorlarımız var; bizim kurduğumuz şifâhaneler, hastaneler,

muayenehaneler var... Tıbbî hizmeti daha iyi yapabiliriz. Ben kardeşlerime, hasta olmadan önce sağlıklarını korumasını tavsiye ederim. Hasta olduğu zaman doktora gitmek değil de, sağlıklı iken doktora gidip:

“—Benim durumum iyi mi, iyi devam ediyor mu?.. Yoksa bir yerde bir ufak tefek bozukluk başlamış mı?.. Önceden, kısıdan, kolayken tamir edeyim!” diye sağlığını korumaya, yâni hıfzı’s- sıhhaya, koruyucu hekimliği dikkat etmesini tavsiye ediyorum.

Hattâ doktor kardeşlerim inşaallah, bir zaman sonra neşredecekler, “*Sağlıklı Yaşam Kılavuzu*” diye bir kitap hazırlıyorlar. Sizlere bir kitap sunacaklar. Orada sağlıklı uzun ömür sürmeniz için, sağlığınızı korumak için neler yapmanız gerektiği bölüm bölüm anlatılacak. Yiyeceğinize dikkat edeceksiniz, yaşantınıza dikkat edeceksiniz. Böylece sağlığınız korunmuş olacak, dinç kalacaksınız, uzun ömürle yaşayacaksınız.

Bu amaçlardan bir tanesi... Çünkü, İslâm’a göre insanın kendi vücuduna, bedenine karşı da sorumlulukları var. Beden Allah’ın emanetidir, onu koruması lâzım, yıpratmağa hakkı yok... O halde sigara içip, ciğerlerini kurumla, zifirle dolduramaz! O halde içki içip, karaciğerini, midesini, aklını, dimağını mahvedemez! O halde kendisini yıpratacak işlerde vücudunu hor kullanamaz!.. Sorumlu olur. Sağlığını koruması lâzım!..

Tabii sağlıklı, afiyetli bir yaşamın boş, havâi geçmemesi gerekir. Faydalı geçmesi gerekir. İnsanın alışması lâzım, hayırlı işler üretmesi lâzım! Vatanına, milletine, ümmetine, çevresine faydalı olması lâzım!.. Uyumlu olması lâzım, güzel işler yapması lâzım!.. Güzel eserler bırakmalı, arkasından hayırla anılmasına sebep olacak eserler bırakmalı arkasında...

Tabii, güzel şeyler nelerdir?.. Güzel şeyler, Allah'ın sevdiği, şeriatın, aklın, fikrin uygun gördüğü şeylerdir. İnsan iyi dindar olduğu zaman, hayatını, icraatını güzelleştirmiş olacak. Herřeyi ona göre, dinin emirlerine göre ayarlayacak, tanzim edecek ve kötülüklerden kendisini sıyracak. Ahlâkı güzel olacak, zihni güzel olacak, kalbi güzel olacak, niyeti güzel olacak, icraatı güzel olacak... Böyle bir insan, en hayırlı insan olur.

Aksi takdirde, yâni icraatı kötüyse; ömrü boyunca yaşadıkça kötülükleri artacak, ahiretteki sorumlulukları, cezası artacak... Biliyorsunuz, mü'min olsa bile bir insan cehennemde düşebiliyor. Kötü icraatından, amellerinden, günahlarından dolayı cehennemde çok yanacak. Allah korusun, Allah etmesin...

Onun için sağlığımızı koruyarak, yaptığımız icraatın Allah'ın rızasına uygun olmasına dikkat ederek yaşamalıyız. Bizim biliyorsunuz, bir Hafız Yusuf kardeşimiz var, hattat; bize bir levha hediye etmiş, çok güzel bir hat, karşımda bulunuyor:

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي

(*Ilâhî ente maksûdî, ve rıdâke matlûbî.*) “Yâ Rabbi, benim amacım, hedefim, maksudum sensin! Ben senin rızanı kazanmağa çalışıyorum.” mânâsına gelen bir sözdür bu. Bu bizim amacımızdır, gâyemizdir, ana fikrimizdir. Yâni bütün hareketlerimizde, bizi o harekete sevk eden ana sebep budur. Biz Allah’ın rızasını kazanmak istiyoruz.

İşte böyle çalışırsak, böyle yaşarsak, insanların en hayırlısı oluruz. İnsanların en hayırlısı olmağa da gayret etmemiz lâzım! Hayırsız bir insan olmamalıyız.

Hani İstanbul’un, şöyle Boğaz’dan Marmara’ya doğru geçtiğiniz zaman bazı adaları var. Deniliyor ki: İstanbul’un boynuna bir gerdanlık gibi takılmış, güzel kara parçaları bunlar... Heybeli, Kınalı, Büyük Ada, Burgaz Adası gibi güzel adalar var. Bunların arasında bir de Hayırsız Ada var. Yâni ot bitmiyor, kayalık, herhangi bir işe yaramıyor, su yok, ağaç yok; tabii ona Hayırsız Ada demişler. Öteki adalar ne kadar güzelse, o da o kadar çıplak... Sadece martılar konuyor, martı yumurtaları var. Belki gübreleri var... Hayırsız Ada.

Yâni, adanın bile hayırlısı hayırsızı oluyor. Tabii, insanın hayırsız bir ömür sürmemesi lâzım!.. Bu ana amaçlarımızdan birisi. Biz bu dünyaya imtihan için geldiğimize göre, bu yaşam bir imtihan olduğuna göre, sevap kazanmağa çalışmalıyız. Allah’ın rızasını kazanmağa

çalışmalıyız ve harıl harıl çalışmalıyız. Hayırlı işlerde koşmalıyız, öncü olmalıyız, önder olmalıyız, server olmalıyız. Örnek olmalıyız.

Herkesin parmakla gösterdiği, “Biz de böyle yapalım!” diye imrendiği işler yapması lâzım müslümanların... Öğünmek için değil, Allah’ın rızasını kazanmak için. Hattâ saklayabilir.

Bir kardeşimiz, Antalya’da aile eğitim çalışmasında bir kâğıt gönderdi... Ak-Televizyonumuz biliyorsunuz, mübarek cuma gecesinde deneme yayınlarını bitirdi, asıl yayınlarına başladı. İşte orası için:

“—Ben Ak-Televizyon’a şu kadar milyar yardım etmek istiyorum ama, şu ayda yapacağım bu yardımımı.” diye yazmış.

“—Lütfen ismimi de açıklamayın!” diye ilave etmiş oraya. Yâni, ismini açıklamak istemiyor. Neden?.. “Gösteriş olmasın, riya olmasın, alkış toplama vesilesi, reklam vesilesi olmasın; ben bunu Allah rızası için yapıyorum.” diye, onu da söylemiş oluyor.

b.Zikrullah İçin Toplanmanın Fazîleti

İkinci hadis-i şerife geçiyorum. Peygamber SAS Efendimiz bir keresinde, ashabından bir halkanın yanına uğradı, yanlarına geldi. Muaviye RA’dan rivayet edilmiş. Hazret-i Muaviye Peygamber Efendimiz’in vahiy kâtipliğini de yapmıştı ve ashabdandı. Hazret-i Ali’yi seviyoruz, “Dedemizdir, büyüğümüzdür, tarikatta serverimizdir.” diye. Ama ötekisi

de ashabdan olduğu için, onu da seveceğiz. Ona da “*Radıya’llàhu anh*” diyeceğiz. Çünkü, Peygamber Efendimiz:

“—Ashabım konusunda beni üzmeyin! Onların aleyhinde konuşmayın!” buyurmuş. Her zaman Hazret-i Ali Efendimiz’den rivayetler geliyordu, bu sefer de Muaviye RA’dan bir hadis geldi:²

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ عَلَى
حَلْقَةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ مَا أَجْلَسَكُمْ قَالُوا جَلَسْنَا
نَذْكُرُ اللَّهَ وَنَحْمَدُهُ عَلَى مَا هَدَانَا إِلَى الْإِسْلَامِ وَمَنْ بِهِ
عَلَيْنَا قَالَ اللَّهُ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلَّا ذَلِكَ قَالُوا وَاللَّهِ مَا
أَجْلَسْنَا إِلَّا ذَلِكَ قَالَ أَمَا إِنِّي لَمْ أَسْتَحْلِفْكُمْ
تُهْمَةً لَكُمْ وَلَكِنَّهُ أَتَانِي جَبْرِيلُ فَأَخْبَرَنِي أَنَّ
اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُبَاهِي بِكُمْ الْمَالِكَةَ

(م.ت.ن. عن معاوية)

² Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2075, no:2701; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.460, no:3379; Neseî, *Sünen*, c.VIII, no:249; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.92, no:16881; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.95, no:813;

Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XIX, s.311, no:701; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.XIII, s.313, no:7387; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.59, no:29469; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.I, s.400, no:532;

Abdullah ibn-i Mübarek, *Zühd*, c.I, s.395, no:1120; Şeybânî, *el-Âhâd ve’l-Mesânî*, c.I, s.432, no:529; Muaviye RA’dan.

Tergîb ve Terhîb, c.II, s.259, no:2317.

(*Inne rasûlü'llâh SAS, harace alâ halkatin min ashâbihî*) “Peygamber Efendimiz, ashab-ı kiramının teşkil ettiği bir halkaya çıkıp geliverdi.”

Biliyorsunuz, o devirlerde galiba bir adet, insanlar oturdukları zaman, herkes birbirini iyice görsün diye halka şeklinde oturuyorlar. Halka şeklinde oturunca da, başköşe diye bir şey kalmıyor, eşitlik oluyor halkada... Herkes daire şeklinde oturduğu için, bunun başı neresi, belli olmaz. Her taraf baş, her taraf kenar... O bakımdan güzel bir oturuş şekli... Böyle otururlarmış. Anlaşmak, sohbet etmek için de daha uygun bir oturuş şekli.

Sohbet halkası deniliyor. Hattâ bazı alimlerin talebelerine ders verdikleri zaman bu tarzda oturdukları için, onların konuşmalarına, ilim halkası, sohbet halkası, tedris halkası diye isim veriliyor. Kapının üstündeki halka gibi yuvarlak olduğundan, o isim verilmiş oluyor.

“SAS Efendimiz, ashabından bir halkanın üzerine çıktı, geldi. Yâni, dairevî oturmuş bir grup insanın yanına geldi. (*Fekâle: Mâ ecleseküm?*) ‘Sizi burada toplayan sebep ne, ne oturttu sizi buraya?’ diye onlara sordu.”

Tabii, muhakkak ki selâm da vermiştir. Efendimiz böyle bir topluluğa gittiği zaman, kendisi selâm verirdi ve üç defa verirdi selâmı: “*Es-selâmü aleyküm!.. Es-selâmü aleyküm!.. Es-selâmü aleyküm!..*” diye tekrar ederdi selâmı, muhabbetini göstermek için. Herhalde selâm filân vermiştir de, ondan sonra sormuştur.

“—Ne sebeple oturuyorsunuz, sizi burada oturtan sebep ne?” diye sormuş.

(*Kâlû*) Cevap vermişler Efendimiz’in sorusuna, üç şey söylemişler: (*Celesnâ*) “Şu sebepten oturduk yâ Rasûlallah: (*Nezküru’llâhe*) Allah’ı zikrediyoruz.” Topluca Allah’ı zikrediyorlar. (*Ve nahmedühû*) “Ve Allah’a hamd ü senâlar ediyoruz. Ne sebeple?.. (*Alâ mâ hedânâ li’l-islâm*) ‘Bizi müşriklikten kurtardı, İslâm nimetiyle şerefyâb eyledi. Müslüman olmamızı nasib eyledi, bizi İslâm’a sevk eyledi, hidayet ihsân eyledi.’ diye; (*ve menne bihî aleynâ.*) ve bu İslâm ile bize bahşettiği nimetlerden dolayı, Allah’a hamd ediyoruz.”

Şimdi bir kere, hidayete ermekten dolayı hamd ediyorlar. Müslüman olmuş olmaktan, müşrik kalmamaktan, cahil gâfil kalmamaktan dolayı Allah’a hamd ediyorlar. Bir de İslâm dolayısıyla, İslâm’ın kendilerine sağladığı çeşitli nimetleri düşünerek Allah’a hamd ediyorlar.

İslâm insana çok çeşitli nimetler bahşediyor, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri! O kadar çeşitli nimetler bahşediyor ki... İslâm temizlik dini, bizi temizliğe alıştırmış. Saçımızdan tırnağımıza varıncaya kadar, vücudumuzdan ruhumuza varıncaya kadar, her türlü temizliğin en güzeli İslâm’da var... Bu bir büyük devlet, saadet, bahşış, ikram, Allah’ın lütfu...

Sonra yeme, içme, evlenme, mirası taksim etme, çocuklara bakma; annenin çocuklara karşı annelik hizmetleri, çocukların anne babasına karşı hürmetleri; babanın hanımına,

çocuklarına bakması... Toplum içinde ticaretin aldatmacasız olması, tartının, ölçünün doğru olması... O kadar çeşitli konular var ki, bunları hep İslâm öğretiyor bize...

Müslüman olmayan toplumlarda, bunlar öğretilmediği için insanların ne kadar kötü şeyler yaptığını çevremizdeki gayr-i müslim toplumlara baktığımız zaman görüyoruz. İşte Sırp'lar, işte Ruslar, işte Bulgarlar, işte Yunanlılar, işte Kıbrıs, işte Batı Trakya... Bunları artık gazetelerden, tarihten, hafızanızdan tamamlayın!.. İslâm olmadığı zaman, insanlar ne kadar insanlıktan uzaklaşıyorlar, ne kadar vahşileşiyorlar, ne kadar hunharlaşıyorlar...

Benim dedelerim oraları fethettiği zaman, nasıl bağdan üzüm koparınca, bağcıyı göremediği için, üzümün parasını üzüm kütüğünün üstüne, böyle bir mendille bağlamış, geçmiş. Parasını ödemiş yâni. "Ben senin üzümünü parasız almıyorum, gasbetmiyorum, al işte parası burada asılı... Sen korkup gitmişsin ama ben parasını bırakıyorum." demiş oluyor.

Bu kadar zarif hareket etmiş benim ecdadım...

Yaptıkları binaların köşelerine, serçeler, kuşlar için küçük kuş köşkleri yapmışlar. Cıvıl cıvıl onlar orada yuva kuruyorlar, yavruluyorlar, bir şenlik oluyor. Bu bir kuş sevgisi, hayvan sevgisi...

Her tarafı çiçeklerle donatmışlar, hattâ çinileri çiçek desenleriyle donatmışlar. Muhteşem bir tabiat sevgisi, yeşillik sevgisi, çiçek sevgisi var. Temizlik var...

Her şeyi görüyorsunuz, düşündüğünüz zaman anlıyorsunuz. İslâm'da sonsuz, sayısız nimetler var. İşte onları düşünüp Allah'a hamd ediyoruz demişler. "Allah'ı zikrediyoruz. Bize hidayet verdiği için Allah'a hamd ediyoruz. İslâm dolayısıyla bize sonsuz nimetler verdiği için, hamd ediyoruz." demişler.

(Kàle) Efendimiz buyurmuş ki: (*Âllàhi mâ ecleseküm illâ zâlike?*) "Siz bu sebepten başka bir sebeple oturmuyorsunuz da, sırf bu sebepten dolayı mı oturuyorsunuz? Allah'a and olsun ki, öyle mi?.." diye soru olarak sordu Peygamber Efendimiz.

(Kâlû: *Va'llàhi mâ eclesenâ illâ zâlike*) "Evet, Allah'a and olsun ki, biz ancak bu sebeple oturuyorduk, halka kurduk. Başka bir sebeple değil toplantımız." diye cevap verdiler, Peygamber Efendimiz'in o sorması üzerine... "Allah için mi, bu sebepten mi oturdunuz? Allah aşkına doğru söyleyin!" deyince; "Evet, Allah aşkına doğru söylüyoruz, bu sebepten oturduk." dediler.

Peygamber SAS Efendimiz ne kadar zarif! Bakın, takip edin Efendimiz'in ifadelerini... Buyurdu ki:

(*Emâ innâ lem estahlifküm tühmeten leküm*) "Ben sizin sözünüz doğru mu, yalan mı diye size sûizanda bulunduğum için, sizden yemin istemiş değilim. Bu soruyu, te'kid için soruyorum. Yâni, o işin öyle olduğunun bir kere daha tekrarı için soruyorum.

(*Ve lâkinnehû etânî cebrîlü feahberanî*) “Bana Cebrâil geldi şu sırada ve bana bildirdi ki, (*enne’llâhe azze ve celle yübâhî bikümü’l-melâikeh.*) Allah-u Teâlâ, sizleri zikrederek meleklerine iftihar ediyor; sizlerle öğünüyor, mubâhat eyliyor. Yâni, ‘Bakın benim kullarıma, beni zikrediyorlar. Bakın, müslüman oldukları için bana hamd ediyorlar. Bakın, İslâm’ın içindeki çeşitli nimetleri kavradıkları için, hamd ü senâ ediyorlar, şükrediyorlar bana...’ diye meleklerine öğündüğünü Cebrâil bana bildirdi. Ben bunu temin etmek için, bunun iyice anlaşılması için o soruyu bir daha sordum. Yâni, bu sebepten oturanların mükâfâtının bu kadar büyük olduğu, açık seçik belli olsun diye sordum.” diyor Peygamber Efendimiz SAS.

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Bu hadis-i şeriften çıkardığınız dersleri şöyle bir düşünün! Demek ki. Allah’ı zikretmek için topluca oturuluyormuş. Bu bir... (*Nezküru’llâh*) “Allah’ı zikrediyoruz, onun için oturduk.” diyorlar. Demek ki, müslümanlar tek başlarına zikir yaptıkları gibi, bir araya geldikleri zaman da, Allah’ın lütfunu, nimetini, adını, güzel cümleleri, kelimeleri tekrar ederek topluca zikir yapabilirler; bu çıkıyor.

Sonra hamd etmenin ne kadar güzel olduğu, İslâm’ın ne kadar büyük nimet olduğu anlaşılıyor. Evet, aziz ve muhterem kardeşlerim! Eğer siz müslüman olmasaydınız çok yazık olurdu... Biz müslüman olmasaydık, hem dünyada hem ahirette çok fena olurduk... Ne mutlu müslüman olanlara!..

El-hamdü lillâh alâ ni'meti'l-islâm, ve hidâyeti'r-rahmân... Ve tevfîki'l-îmân...

Sonra tabii, İslâm'ın içindeki bütün emirlerin bir nimet olduğunu, bir güzellik olduğunu da buradan anlıyoruz. Bunlarla, böyle meşguliyetlerle toplanıldığı zaman, o toplantıların Allah tarafından çok sevilen toplantılar olduğu, böylece anlaşılmış oluyor.

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Demek ki, biz de bu çeşit toplantılar yapmağa gayret etmeliyiz, dikkat etmeliyiz. Ya da, toplantılarımızın bu sıfatta olmasına gayret etmeliyiz.

Tabii, insanlar toplandığı zaman çeşitli şeyler yaparlar. Biz de toplanırız, ne yaparız?.. Sohbet ederiz, havadan sudan başlarız: Havalar nasıl?.. Kar yağıyor, soğuk var, yağmur yok... Havadan sudan konuşma, birbirleriyle ilgili konuşma... Bazan bu konuşmalar gıybete dönüşebilir, bazan günaha dönüşebilir. Bazan şakaya, şakadan Allah'ın sevmediği mizaha, karşı tarafı üzen şeylere dönüşebilir.

Demek ki, toplantılarımızın zikrullah olmasını, Allah'a hamd ü senâ olmasını, Allah'ın nimetlerini tefekkür konusunda olmasını sağlamağa çalışmalıyız. Bu anlaşılıyor. Böyle yapanların, Allah tarafından çok sevildiğini görmüş oluyoruz.

c. Ayete'l-Kürsî'nin Önemi

Şimdi üçüncü hadis-i şerife geliyorum. Belki bunu ayrı birsohbet konusu da yapabilirdim ama, üç hadis okuyacağım dediğim için, sohbetim uzasa da bunu da okumak istiyorum.

Üçüncü hadis-i şerif Ebû Hüreyre RA'dan... Bu hadis-i şerifler, hepsi sahih hadislerdir. Büyük hadis alimlerinin sahihtir, güzeldir dediği hadislerden seçilmiş, sağlam hadis-i şerifler. Bu en sonokuyacağım, Ebû Hüreyre RA hadisi de, Buhârî tarafından rivayet edilmiş. Buhârî, hadis alimlerinin sultanıdır, en önde gelenidir. Onun için okuduğum hadislerin sağlam olduğunu bilin!

Üçüncü hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz, bir sûrenin önemini anlatacak ama, önemini anlatırken cereyan eden olay, sanıyorum sizin çok ilginizi çekecek, hafızanızda kalacak, siz de başkalarına anlatacaksınız. Öyle tahmin ediyorum. Benim çok ilgimi çektiği için, sizin de ilginizi çekecek diye düşünüyorum.

Ebû Hüreyre RA diyor ki:³

وَكَلَّنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِحِفْظِ
زَكَاةِ رَمَضَانَ فَأَتَانِي آتٍ فَجَعَلَ يَحْثُو مِنْ الطَّعَامِ
فَأَخَذْتُهُ وَقُلْتُ لَأَرْفَعَنَّكَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

³ Buhârî, *Sahih*, c.II, s.812, no:2187; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.238, no:10795; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.346; İbn-i Huzeyme, *Sahih*, c.IV, s.91, no:2424; Ebû Hüreyre RA'dan.

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنِّي مُحْتَاجٌ وَعَلَى عِيَالٍ
وَلِي حَاجَةٌ شَدِيدَةٌ فَخَلَّيْتُ عَنْهُ فَأَصْبَحْتُ فَقَالَ
النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ مَا
فَعَلَ أَسِيرُكَ الْبَارِحَةَ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ شَكَأَ
حَاجَةٌ شَدِيدَةٌ وَعِيَالًا فَرَحِمْتُهُ فَخَلَّيْتُ سَبِيلَهُ
فَقَالَ أَمَا إِنَّهُ قَدْ كَذَبَكَ وَسَيَعُودُ

(Vekkelenî rasûlü'llâh SAS bi-hıfzı zekâti ramadàn) Ramazandan çıktık ya... “Ramazan zekâtının mallarının korunmasında Rasûlüllah beni görevlendirdi, bekçi tayin etti.” diyor.

Demek ki, Ramazan'da zekât toplanmış. Biliyorsunuz, Ramaza'da yapılan hayırlar, öbür aylarda yapılanlar gibi değil, kat kat fazla mükâfâtlandırılır. Onun için, umûmiyetle Ramazanda zekâtını verirler. Hesâbı iyi olan, sevabı çok kazanmak isteyen müslümanlar böyle yaparlar. Siz de inşâallah Ramazanda zekâtlar vermişsinizdir, sadaka-i fıtr vermişsinizdir. Ayrıca fakirlere, yoksullara, dullara, yetimlere sadakalar, mâlî yardımlar yapmışsınızdır. Allah kabul eylesin... Tekrarını nasib eylesin... Büyük mükâfâtlar, sevaplar kazanmış olmanızı diliyorum.

Şimdi böyle Ramazan'da toplanmış mallar, tahmin ediyorum ki hurma gibi şeyler. Peygamber

Efendimiz, “Sen bunları bekle bakalım!” diye Ebû Hüreyre RA’ı vazifelendirmiş. Gece gündüz bekleyecek, ortada yığılı bir sürü hurma...

(*Feetânî âtin, feceale yahsû mine’t-taàm*)
“Ben bekçilik yaparken birisi geldi, başladı yiyeceklerden avuçlamağa...” diyor Ebû Hüreyre RA. İşte buradan toplanan zekâtların hurma olduğunu anlıyoruz. Taàm diyor çünkü, yenilecek bir şey...

Hasâ-yahsû, avuçlamak demek. Birisi gelmiş, herhalde torba gibi bir şeye doldurmak üzere avuçlamağa başlamış. (*Feehaztühû*) “Ben de onu yakaladım.” diyor. Zekât mallarını avuç avuç torbaya doldurup kaçırarak, hırsızlık yapacak. Ebû Hüreyre RA onu yakalamış.

(*Fekultü: Leerfeanneke ilâ rasûli’llâh SAS*)
““Seni Rasûlüllah’ın huzuruna sürükleyip götüreceğim!’ dedim ona.” Tabii, hırsızı yakaladı, onu Rasûlüllah’a götürecektir. “Bu, hırsızlık yaparken, benim tarafımdan yakalandı yâ Rasûlallah!” diyecek.

(*Kâle*) Adam demiş ki: (*Innî muhtâcün, ve aleyye ıyâlün, ve lî hâcetün şedîdetün*) “Ben muhtaç bir insanım. Çoluk çocuğum kalabalık, çok insanlar var. Şiddetli bir fakr u zaruret içindeyim. Onun için yaptım bunu.” demiş. Mâzeret beyan etmiş, acındırmış kendisine.

(*Fehalleytü anhü*) “Ben de onu serbest bıraktım.” diyor. Yâni bir şey aldirtmadan, elindekilerini bıraktırıp, hırsızı salıvermiş Ebû Hüreyre RA.

(*F easbahtü*) “Sabaha ulaştım.” (*Fekàle rasûlü’llàh SAS*) Bakın, burası önemli, dikkatinizi çekiyorum, siz de kulak kabartın! Peygamber Efendimiz Ebû Hüreyre’ye demiş ki: (*Yâ ebâ hüreyreh, mâ feale esîruke el-bârihah*) *El-bârihah*, dün gece demek. “Dün gece, senin yakaladığın esirin ne yaptı yâ Ebâ Hüreyre?” diye sormuş. Daha Ebû Hüreyre bir şey demedi. Peygamber Efendimiz, sabahleyin Ebû Hüreyre ile karşılaşınca diyor ki: “Ey Ebû Hüreyre, senin dün gece yakaladığın esirin ne yaptı?..”

Bu neyi gösteriyor?.. Allah’ın bildirmesiyle Rasûlüllah SAS Efendimiz’in, o gece Ebû Hüreyre’nin başından geçen macerayı bildiğini gösteriyor. İşte bu önemli bir nokta, bunu herkes bilsin!.. Sonra ben, asıl sonuçta da bir şeyler söyleyeceğim. Buhârî’nin bu hadis-i şerifini onun için okuyorum.

(*Fekultü: Yâ rasûla’llàh! Şekà hàceten şedîdeten ve iyâlen, ferahimtühû, fehalleytü sebîleh*) “Yâ Rasûlallah! Çok ihtiyacı olduğundan şikâyetlendi, çoluk çocuğunun kalabalık olduğunu söyledi; ben de ona acıdım, serbest bıraktım.” dedim.

(*Fekàle: Emâ innehû kad kezebeke, ve seyeùd*) Bakın burada da tekrar bu cümlenin altını çizmek istiyorum, sevgili dinleyiciler, iyice dinleyin! Peygamber Efendimiz dedi ki: (*Emâ innehû kad kezebeke*) “O sana yalan söyledi.” Yâni sözünün doğru olmadığını Efendimiz biliyor. Nereden biliyor?.. Allah’ın bildirmesiyle biliyor. O adamın hakîkaten çoluk çocuğu çok mu, hakîkaten muhtaç mı, değil mi; normal

şartlarda, tabii şartlarda bir başkası bilemez bunu ama, Rasûlüllah SAS onun söylediklerinin doğru olmadığını biliyor, “Yalan söyledi.” diyor.

Nereden biliyor?.. Allah bildirince bilir. Bunu niçin söylüyorum. Bir de diyor ki: (Ve seyeûd) “Bak, yine gelecek!” diyor, bu da ileriye yönelik bir olay. Yâni dün geceki olayda yalan söylediğini söylüyor, “Gene gelecek, yâni bu akşam da gelecek!” diyor. Bu neyi gösteriyor?.. İleride olacak bir şeyi de bildiğini gösteriyor. Bu nedir?.. İşte bu gaybla ilgili bir bilgiyi bilmektir.

Peki, gaybı Allah’tan başkası bilir mi?.. Bilir. Allah’ın bildirdiği, gaybdan bazı bilgileri verdiği kimseler bilir.

إِلَّا مَنْ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ

(الجن: ٢٧)

(*İllâ meni’rtedà min rasûl*) “Peygamberlerden istediği kimselere bazı bilgileri bildirir.” (Cin, 72/27)

Ben bu hususta daha başka hadis-i şerifler de anlatacağım. Çünkü, bu Ramazan’da bazı yarım bilgili insanlar çıktılar, Rasûlüllah’ın da bilmediğini iddia ettiler. Yâni asıl maksatları, şeyhlerin böyle şeyleri bilmediğini söylemek, o hususta birtakım sözler söylemek ama, bir tanesi çok da ileri gitmiş, —konuşmasını ben dinlemedim ama, yazılı çözümünü aldım arkadaşlardan— demiş ki:

“—Peygamber de bilmezdi.”

İşte bak gel, Buhârî hadis-i şerifinde gör: Akşam ne olduğunu Ebû Hüreyre’ye kendisi soruyor, biliyor. Söylenen sözün yalan olduğunu biliyor, adamın bir daha geleceğini biliyor. Gördünüz mü?..

Demek ki, Rasûlüllah o iddiacının dediği gibi değil; Allah’ın bildirmesiyle, olacak şeyleri de biliyor, olmuş şeylerdeki başkalarının bilmediği tarafları da biliyor.

فَعَرَفْتُ أَنَّهُ سَيَعُودُ لِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ فَرَصَدْتُهُ فَجَاءَ يَحْتَوِي مِنَ الطَّعَامِ فَأَخَذْتُهُ
فَقُلْتُ لَأَرْفَعَنَّكَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ قَالَ دَعْنِي فَإِنِّي مُحْتَاجٌ وَعَلَى عِيَالٍ الْأَعُودُ
فَرَحِمْتُهُ فَخَلَّيْتُ سَبِيلَهُ فَأُصْبِحْتُ فَقَالَ لِي
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ مَا
فَعَلَ أَسِيرُكَ الْبَارِحَةَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ شَكَأَ
حَاجَةً شَدِيدَةً وَعِيَالًا فَرَحِمْتُهُ فَخَلَّيْتُ سَبِيلَهُ
فَقَالَ أَمَا إِنَّهُ قَدْ كَذَبَكَ وَسَيَعُودُ

(*Fearaftü ennehû seyeûdü li-kavli rasûli'llâh SAS, ferasadtühû*) Ebû Hüreyre RA diyor ki: “Rasûlüllah’ın geri dönecek demesinden, o adamın gene geleceğini anladım ve gözlemeğe başladım.”

Bakın, sahabe-i kiram bu yarım bilgili, yarım alim gibi düşünmüyor. Rasûlüllah bir şeyi söyledi mi, onun gerçek olacağını biliyor ve bekliyor. Tekrar tarassut etmeğe, gözlemeğe başlamış.

(*Fecâe yahsû mine't-taàm*) “Adam yine geldi, hurmaları, yiyecekleri, —belki hurma da vardır, buğday da vardır, arpa da vardır— yemekleri, yenilebilecek malzemeleri avuçlamağa başladı.” Herhalde torbasına doldurup, kucağına doldurup kaçıracaktı. (*Feehaztühû*) Yine yakalamış Ebû Hüreyre. (*Fekultü: Leerfeanneke ilâ rasûli'llâh SAS*) “Seni Rasûlüllah’ın huzuruna yaka paça götüreceğim!” demiş.

(*Kâle: Da'nî feinnî muhtâcun, ve aleyye iyâlün, lâ eûd*) Demiş ki: “Beni bu sefer de bırak! Ben çok muhtacım, çoluk çocuğum çok... İşte ondan yine dayanamadım, geldim, hırsızlık yapmağa kalkıştım. Gelmeyeceğim bir daha...” demiş. (*Ferahimtühû ve halleytü sebîlehû*) “Adama gene acıdım, ve yolunu gene serbest bıraktım, açıverdim. Yâni, gitmesine müsaade ettim.” diyor Ebû Hüreyre RA.

(*Feasbahtü fekâle lî rasûlü'llâh SAS*) Sabahleyin Rasûlüllah’ın huzuruna varınca, —hani namazda buluşuyorlar ya— o bir şey demeden, Peygamber Efendimiz gene buyurmuş ki: (*Yâ ebâ hüreyreh,*

mâ feale esîruke el-bârihah) “Dün gece senin yakaladığın esir, ne yaptı bu sefer gene?..”

Bak, gene onun geldiğini biliyor. (*Fekultü: Yâ rasûla'llâh! Şekâ hâceten ve iyâlen ferahimtühû fehalleytü sebîleh*) “Yâ Rasûlallah! Gene ihtiyacının çok olduğunu söyledi. Çoluk çocuğunun, ailesinin kalabalık olduğunu söyledi. Ben de acıdım, yolunu gene serbest bıraktım. Yâni yakasını bıraktım, yine gitti.” dedim.

(*Fekâle: Emâ ennehû kad kezebeke ve seyeùd*) Peygamber SAS Efendimiz tekrar buyurdu ki: “O gene sana yalan söyledi, gene gelecek.”

Bir daha geleceğini biliyor. Halbuki adam ne demişti, Ebû Hüreyre'den kurtulmak için, (*Lâ eùdü*) “Bir daha gelmeyeceğim!” demişti. Peygamber Efendimiz diyor ki: “Gene gelecek!”

فَرَصَدْتُهُ الثَّلَاثَةَ فَجَاءَ يَحْتُو مِنْ الطَّعَامِ فَأَخَذْتُهُ
فَقُلْتُ لَأَرْفَعَنَّكَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ
سَلَّمَ وَهَذَا آخِرُ ثَلَاثِ مَرَّاتٍ أَنْكَ تَزْعُمُ لَا تَعُودُ
ثُمَّ تَعُودُ فَقَالَ دَعْنِي أَعَلِمْتُكَ كَلِمَاتٍ يَنْفَعُكَ اللَّهُ
بِهَا قُلْتُ مَا هُنَّ قَالَ إِذَا أَوَيْتَ إِلَى فِرَاشِكَ فَاقْرَأْ
آيَةَ الْكُرْسِيِّ فَإِنَّهُ لَنْ يَزَالَ عَلَيْكَ مِنَ اللَّهِ حَافِظٌ
وَلَنْ يَقْرَبَكَ شَيْطَانٌ حَتَّى تَصْبِحَ

(*Ferasadtühü's-sâlisete*) “Üçüncü defa yine onu gözetledim, saklandım. (*Fecâe yahsû mine't-taâm*) Gene geldi, hırsızlık yapmak için yiyecek malzemeyi avuçlamaya kalkıştı. (*Feehaztühû*) Bu sefer gene yakaladım. (*Fekultü: Leerfeanneke ilâ rasûli'llâh SAS, ve hâzâ âhiru selâsi merrâtin, enneke tez'umu lâ teüdü, sümme teüdü*) ‘Bak bu üçüncü defa oldu, seni Rasûlüllah’ın huzuruna mutlaka götüreceğim! Sen dönmeyeceğim diyorsun, dönmeyeceğim sanıyorsun; ondan sonra da dönüyorsun, gene hırsızlık yapıyorsun, tekrar tekrar yapıyorsun. Bu sefer götüreceğim!’ dedim.”

(*Fekâle: Da'nî, feinnî üallimüke kelimâtin yenfeuke'llâhu bihâ.*) ‘Beni bırak. Bak bırakırsan, Allah’ın sana fayda sağlatacağı bazı güzel dualar öğreteceğim, bazı güzel şeyler öğreteceğim!’ dedi. (*Kultü: Mâ hünne?*) ‘Nedir bu güzel dualar?’ diye, ben sordum.”

Yâni, “Beni serbest bırak, ben sana bazı dualar öğreteceğim!” demiş yakalanan kişi. O da, “Nedir o dualar?” diye sormuş.

(*Kâle*) “O herif, yâni hırsızlık yapan varlık: (*İzâ eveyte ilâ firâşike fakra' ayete'l-kürsiyyi, feinnehû len yezâle aleyke mina'llâhi hâfizun*) ‘Yatağına yatmağa gittiğin zaman, Ayete’l-Kürsî’yi oku! Çünkü, Ayete’l-Kürsî senin üzerinde Allah’tan bir muhafız olur. Yâni Allah’ın nasîb ettiği, takdir eylediği, tayin ettiği bir muhafız olur, seni korur. (*Ve lâ yakrabeke şeytânün*) Ve o Ayete’l-Kürsî’yi okuduğun gece şeytan sana yaklaşılamaz. (*Hattâ tusbiha*) Sabaha çıkıncaya

kadar, sabah oluncaya kadar şeytan yanına sokulamaz.’ dedi.”

Tabii burada hemen hatırımızda tutalım, defterimize not edelim: “Bundan sonra ben de yatağıma yattığım zaman, inşâallah Ayete’l-Kürsî’yi okuyayım!” diyeceksiniz, değil mi?.. Mâdem sahih hadistir, duydunuz. Şeytan yaklaşmasın benim yanıma diye, gece yatarken ne okuyacağız?.. Bugünden itibâren, artık her akşam Ayete’l-Kürsî’yi okuyacağız.

Neden?.. Çünkü Ayete’l-Kürsî başında bekçi olarak duracak, Allah’tan seni koruyucu bir melek vazifeli olacak belki, bekçi olacak ve şeytan yaklaşamayacak.

فَخَلَّيْتُ سَبِيلَهُ فَأُصْبَحْتُ فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ مَا فَعَلَ أَسِيرُكَ الْبَارِحَةَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ زَعَمَ أَنَّهُ يُعَلِّمُنِي كَلِمَاتٍ يَنْفَعُنِي اللَّهُ بِهَا فَخَلَّيْتُ سَبِيلَهُ قَالَ مَا هِيَ قُلْتُ قَالَ لِي إِذَا أُوْتِيتَ إِلَى فِرَاشِكَ فَاقْرَأْ آيَةَ الْكُرْسِيِّ مِنْ أَوَّلِهَا حَتَّى تَخْتِمَ الْآيَةَ وَقَالَ لِي لَنْ يَزَالَ عَلَيْكَ مِنَ اللَّهِ حَافِظٌ وَلَا يَقْرَبُكَ شَيْطَانٌ حَتَّى تُصْبِحَ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَا إِنَّهُ قَدْ صَدَقَكَ وَهُوَ كَذُوبٌ تَعْلَمُ مَنْ تُخَاطَبُ مِنْذُ ثَلَاثٍ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ قُلْتُ لَا قَالَ ذَاكَ شَيْطَانٌ

(بخ. ن. خز. عن أبي هريرة)

(*Fehalleytü sebîlehû*) Böyle dedi diye gene hırsızı salıverdi Ebû Hüreyre RA. Yâni öğrettiği için salıverdi, bir şey alamadan salıverdi. (*Feasbahtü fekâle lî rasûlü'llâh*) “Sabahleyin Rasûlüllah’ın yanına varınca, Rasûlüllah bana dedi ki: (*Mâ feale esîruke el-bârihah*) ‘Dün gece senin yakaladığın esirin ne yaptı ey Ebû Hüreyre?’ diye tekrar sordu.”

(*Yâ rasûla'llâh, zeame ennehû yuallimünî kelimâtin yenfeuni'llâhü bihâ fehalleytü sebîlehû*) “O herif sandı ki, o bana bazı kelimeler, dualar öğretecek ve o dualardan Allah beni istifade ettirecek diye, böyle bir şey söyledi. Ben de o duayı öğrendim, onun için onu salıverdim.”

(*Kâle: Mâ hiye?*) “Ne öğretti? Öğrettiği dua nedir?” diye Efendimiz soruyor. Biliyor ama soruyor.

Nereden biliyor?.. Allah’ın bildirmesinden biliyor.

(*Kültü: Kâle lî*) “Ben Rasûlüllah’a anlatmak için dedim ki: O bana dedi ki: (*İzâ eveyte ilâ firâşike fakra’ âyete’l-kürsiyyi*) ‘Yatağına yatmağa gittiğin zaman Ayete’l-Kürsî’yi oku! (*Min evvelihâ hattâ tahtime’l-âyeh*)

Başından, ta ayetin sonunu bitirinceye kadar...’ Yâni, (*A’llâhu lâ ilâhe illâ hüve’l-hayye’l-kayyûm*)’dan (*ve hüve’l-aliyyü’l-azîm*)’e kadar oku dedi bana.

(*Ve kàle lî: Lâ yezâlü aleyke mina'llâhi hâfizun*)
'Böyle okursan, Allah'tan senin üzerinde bir muhafız olur.

Ayete'l-Kürsî mi korur, bir melek mi vazifelenir, o mu korur...

Yâni korunma altına alınırsın. (*Ve lâ yakrabeke'ş-şeytânü hattâ yüsbiha*) Sabah oluncaya kadar şeytan yanına sokulamaz.' dedi yâ Rasûlallah, böyle anlattı o hırsız." diye söylüyor.

(*Fekâle'n-nebiyyü SAS*) "Peygamber Efendimiz SAS buyurdu ki: (*Emâ innehû kad sadakake*) 'Evet, bu sözleri doğru, sana doğru söylemiş. (*Ve hüve kezûbün*) Çok yalancı bir varlık olduğu halde, bu sözleri doğru... Bu sözleri sana doğru olarak söylemiş ey Ebû Hüreyre!' dedi."

(*Ta'lemü men tuhâtıbu münzü selâsin yâ ebâ hüreyreh?*) "Sen üç gecedir kiminle muhatab olduğunu, kiminle konuştuğunu biliyor musun?" dedi.

(*Kültü: Lâ!*) "Hayır, bilmiyorum." dedim Rasûlüllah'a... (*Kâle: Zâke şeytânün*) "O şeytan idi." diye buyurdu Peygamber SAS Efendimiz.

Görüyorsunuz, Buhârî'nin sahih bir hadis-i şerifiyle karşılaşmış olduk. Peygamber SAS Efendimiz'in zamanında, Ebû Hüreyre'nin bekçi için başında durduğu zekât yiyeceklerini beklerken, başına gelen bir olayı duymuş olduk. Ama burada bir şeyi öğrenmiş oluyoruz:

Peygamber SAS Efendimiz, Ebû Hüreyre'nin başından geçenleri, onun yanında olmadığı halde biliyor ve ona söylüyor. Konuştuğu varlığın kim olduğunu biliyor, tekrar geleceğini biliyor.

En son söylediği sözlerin, öğrettiği duaların doğru olduğunu söylüyor. Biz de gece yatarken, Ayete'l-Kürsî'yi okuruz bundan sonra...

d. Evliyânın Kerâmeti Haktır

Bundan şu çıkıyor ki, Allah bildirince, başka insanların bilmediği bazı şeyleri, Rasûlüllah SAS Efendimiz de bilir, Allah'ın sevgili, mübarek evliya kulları da bilir. Bunun böyle böyle olduğunu bilmeyenler, bu hadis-i şerifi okuduktan sonra, akıllarını başlarına alsınlar!..

Tabii şimdi birisi diyebilir ki:

“—O peygamberdi. Peygambere Allah bildirmiş olabilir.”

Tabii, Allah'ın gayba ait, başkalarının bilmediği bazı şeyleri, Peygambere bildirmiş olduğu bu hadis-i şerifle isbatlanıyor. O

yarım bilginin, yarım şahsın, “Peygamber de bilmezdi.” sözünün yalan olduğu anlaşılıyor. Bu önemli.

Gelelim:

“—Peygamber bilir ama başka insanlar bilir mi bilmez mi?..” Başka insanlar da bilir, Allah bildirdiği zaman...

Nasıl Peygamberimiz'e Allah bildirdiği zaman, yanında olmayan kişilerin başından geçen olayları görüyor, biliyorsa Peygamber Efendimiz; Allah'ın evliyası da böyle, Allah bildirince bilir. Buna din alimlerimiz karar vermişler. O yarım şahıs inkâr etse de, din alimlerimiz karar vermişler:

(*Kerâmâtü'l-evliyâi hakkun*) “Evliyâullahın kerametleri, böyle olağanüstü halleri, bilmeleri ve sâiresi haktır, gerçektir, vâkîdir.” diye bildirmişler.

Biliyorsunuz, Hazret-i Ömer Efendimiz'in ta İran'daki komutanına, Medine'deki minberinde hutbe okurken, birden: (*Yâ sâriye, el-cebel!*) demesi bir olay olarak kulağınıza gelmiştir. Daha başka binbir tane olay vardır. Bu hususta ayetler ve hadisler vardır.

Peygamberlerden ayrı evliyâullahın, mübarek kimselerin böyle olağanüstü kerametler gösterebileceği, kerametlere mazhar olacağı hadis-i şeriflerde bildiriliyor.

En meşhur hadislerden birisi nedir?.. Allah-u Teâlâ Hazretleri bir hadîs-i kudsîde şöyle buyurur:⁴

⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.V, s.2384, Rikâk, 84/38, no:6137; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.58, *Birr ve İhsân*, no:;347; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.206, no:7833; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XII, s.520, no:7087; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.346, no:6188, Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.4; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.460, no:8750; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.380; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.175, no:1438; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXVI, s.96, no:5460; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.221, no:7880; Ebû Ümâme

وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا
افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ
بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ
سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ
وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا
(خ. عن أبي هريرة)

(*Ve mâ tekarrabe ileyye abdî bi-şey'in ehabbe ileyye mimme'fteradtü aleyhi*) [Kulum bana, kendisine farz kıldığım ibadetlerden daha sevimli bir şeyle yaklaşmaz; en çok farz ibadetlerle yaklaşır. (*Ve mâ yezâlû abdî yetekarrabü ileyye bi'n- nevâfili hattâ ühibbehû*) Kulum nâfile ibadetlerle de bana yaklaştırmaya devam eder, nihayet o kulumu severim. (*Feizâ*

RA'dan. Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.256, no:26236; Taberânî, *Mu'cemü'l-*

Evsat, c.IX, s.139, no:9352; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.327, no:1457; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *el-Evliyâ*, c.I, s.23, no:45; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXVII, s.277, no:7491; Hz. Aişe RA'dan.

Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.381; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.168, no:4445; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.II, s.232; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.192, no:20301; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.229, no:1155-1160 ve c.VII, s.770, no:21327; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.513, no:3498, 3499; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VIII, s.82, no:6898; Nevevî, *Riyâzu's-Sâlihîn*, c.I, s.246, no:1.

ahbebtühû) Bir kere de onu sevdim mi, (*küntü sem'ahü'llezî yesmeu bihî*) işittiği kulağı olurum; (*ve basarahü'llezî yübsiru bihî*) gördüğü gözü olurum; (*ve yedehü'lletî yabtışü bihâ*) tuttuğu eli olurum; (*ve riclehü'lletî yemşî bihâ*) yürüdüğü ayağı olurum.]

Kul Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne farz ibadetleri yaparak, onun sevgisini kazanır.

Nafile ibadetler yaparak yakınlaşmaya devam eder, devam eder; Allah'ı yakın kulu olur, Allah'a yakın kul olur. Erenlerden olur, Allah'ın sevgili kullarından olur.

Allah onu sevdi mi, artık onun gören gözü, söyleyen dili, işiten kulağı, tutan eli, yürüyen ayağı olur.

Allah'la görür; yâni, başka insanların görmediği şeyleri Allah ona gösterir. Allah'la duyar; yâni, başka insanların duymadığı şeyleri, o, Allah tarafından bildirildiği için duyar. Allah'la tutar; yâni Allah nasib eder, onun elinin uzanamayacağı çok uzak mesafelerde bazı şeyler yapmasını sağlar.

Allah'la varır, yürür; başka insanların aylarca, yıllarca seyahat edip varacağı yerlere, bir göz yumup açıncaya kadar, tayy-ı mekân sûretiyle varabilir. Bu hadis-i şerif bunu bildiriyor.

İnsanlar eğri otursalar bile, doğru konuşsunlar, dinde aslı olan şeyleri inkâr etmesinler! Veyahut kendilerine mahsus çok özel münkirlikleri varsa, onları kendilerine saklasınlar da, başkalarını da böyle ayetlere, hadislere aykırı durumlara sevk edip de, onların da imanlarıyla oynamasınlar!..

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri, *es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!*..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

21. 02. 1997 - İstanbul

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

